

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Letovice, okres Blansko

Masarykovo náměstí 29, 679 61 Letovice

Identifikátor školy: 600 003 159

Termín konání inspekce: 24. - 26. listopad, 16. a 17. prosinec 2004

Čj.:	12-1443/04-5173
Signatura:	o11ky501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) je příspěvkovou organizací zřizovanou Jihomoravským krajem, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno. Jedná se o tříoborovou ZUŠ, která poskytuje základy uměleckého vzdělání v přípravném, I. a II. stupni základního studia a studiu pro dospělé celkem 775 žákům. Z toho se vzdělává 489 v hudebním, 215 v tanečním a 71 ve výtvarném oboru. Počet žáků respektuje stanovenou kapacitu školy – 980 žáků. Na základě projeveného zájmu veřejnosti a podmínek ZUŠ vyučuje škola v hudebním oboru hru na pestrou škálu hudebních nástrojů (klavír, elektronické klávesové nástroje, akordeon, kytaru, housle, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, saxofon, fagot, trubku, lesní roh, pozoun, baryton, tubu, bicí nástroje, pěveckou hlasovou výchovu a sborový zpěv).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy hudebního oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hudebním oboru
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy hudebního oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hudebním oboru
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve výuce vybraných předmětů hudebního oboru (hra na dřevěné a žesťové dechové nástroje, klavír, elektronické klávesové a bicí nástroje a hudební nauka)

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení výuky *hudebního oboru* není z hlediska kvalifikovanosti pedagogického sboru zcela optimální. Výchovně-vzdělávací proces zabezpečuje včetně ředitele dvacet sedm pedagogů. Požadované vzdělání nemá sedm učitelů. Pět nesplňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti a dva odborně způsobilí učitelé nevyhovují podmínkám pedagogické způsobilosti stanovené příslušným právním předpisem.

Při přidělení úvazků ředitel vychází z personálních podmínek školy a účelně využívá odborných předpokladů a zkušeností vyučujících. Podporuje další vzdělávání učitelů, jejich účast na vzdělávacích a metodických akcích (zejména učitelé hry na klavír, kytaru a hudební nauku) a další aktivity vedoucí k jejich uměleckému a pedagogickému růstu. Metodické vedení a pomoc začínajícím či neaprobovaným učitelům je zajištěna formou uvádějících učitelů. Jako poradní orgány jsou na škole ustanoveny – pedagogická a umělecká rada a předmětové komise. Vedoucí předmětových komisí jsou současně členy umělecké rady. Z jednání těchto orgánů jsou vedeny zápisy, ze kterých však vyplývá, že obsahem těchto porad jsou především organizační a provozní záležitosti, méně již otázky pedagogické a umělecké. Přenos informací uvnitř školy je účinně zabezpečen, a to i v případě odloučených pracovišť.

Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupce. Jejich pracovní povinnosti a kompetence jsou stanoveny. Organizační řád Základní umělecké školy Letovice řeší základní otázky řízení školy a úkolů a povinnosti pedagogických a dalších zaměstnanců. Některá jeho ustanovení však neodpovídají podmínkám školy a jejímu reálnému provozu. Systém kontrolní činnosti vychází ze specifík práce ZUŠ a jejich místních podmínek. Je zaměřen především na kvalitu výkonu žáků na třídních přehrávkách a veřejných koncertech. Zjištění ČŠI však prokázala,

že v některých případech chybí důslednější kontrola a vyvození účinných opatření (viz naplňování učebních plánů a vedení povinné dokumentace).

Hodnocení práce pedagogických pracovníků probíhá ústní formou. Kriteria, která by sloužila jako podklad pro stanovení nadtarifních složek mzdy, nejsou vypracována.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru mají celkově průměrnou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní umělecká škola sídlí v objektu v centru města. Jedná se o bývalou budovu městského úřadu. V přízemí se nachází dvě učebny pro individuální výuku, koncertní sál a výukové prostory pro výtvarný a taneční obor. V prvním poschodí se nachází kancelářské prostory ZUŠ (ředitelna a sekretariát), zkušebna pro orchestr, třída pro výuku hudební nauky a menší část učeben pro individuální výuku, které jsou dále umístěny v půdní vestavbě. Nástrojové vybavení školy je celkově velmi dobré. Ve většině učeben jsou z prostorových důvodů pianina, v jednom případě klavír. V koncertním sále jsou umístěna dvě klavírní křídla. Škola je vzhledem ke svým potřebám vybavena dostatečným sortimentem dalších hudebních nástrojů. V případě zájmu umožňuje žákům i jejich zapůjčení. Disponuje pestrou nabídkou notového materiálu, která je systematicky rozšiřována a někdy také doplňována vlastním materiálem učitelů. ZUŠ vlastní moderní audiovideotechniku, CD přehrávač, Orffův instrumentář a další pomůcky sloužící k materiální podpoře výuky.

Materiálně-technické podmínky hudebního oboru jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Základní umělecká škola je tříoborová. Poskytuje v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru.

Výuka hudebního oboru je organizována v přípravném a základním studiu I. a II. stupně a studiu pro dospělé. Škola v některých případech nerespektuje požadavky platných učebních dokumentů ZUŠ. U části žáků nejsou dodržovány závazné učební plány č. j. 18 418/95. V individuální výuce není u 13 žáků dodržena minimální časová dotace individuální výuky (místo 45 minutové lekce pouze polovina). V potřebném rozsahu není pro žáky zajištěna výuka komorní a souborové hry. Navštěvuje ji pouze 61 žáků (to je 38%) z celkového počtu 162 žáků, kteří ji mají učebními plány stanovenou. V přípravném studiu není dodržena celková skladba předmětů. Z celkového počtu 47 žáků není zajištěna výuka dle výše uvedených plánů u 14 z nich (29 %). Výuku hudební nauky pravidelně navštěvuje 150 žáků, to je 65 % z celkového počtu 230 žáků, kteří ji mají dle ustanovení učebních plánů absolvovat. Tito žáci jsou pololetně komisionálně z učební látky přezkušováni a klasifikováni. Ve hře na elektronické klávesové nástroje pokračuje 15 žáků ve studiu v 5 a 6 ročníku, což učební plány neumožňují.

Povinná pedagogická dokumentace je vedena. Její vypovídací hodnota o průběhu a výsledcích vzdělávání je však v některých případech nižší. Tato skutečnost svědčí o nedůsledné kontrole ze strany vedení školy.

Výuka v době inspekce probíhala podle stabilních rozvrhů hodin, při jejichž sestavování vycházejí učitelé vstříc časovým možnostem žáků. Pravidla studia v ZUŠ a základní povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců jsou jasně vymezeny školním řádem.

Problematické je pouze ustanovení, které ukládá žákům za povinnost docházku do komorní a souborové hry, přestože ji ZUS v častých případech nemá řádně zajištěnu. Rovněž ve stanovené povinnosti docházky do hudební nauky není možnost z jejího osvobození uvedena a závazné učební dokumenty tuto alternativu nepředpokládají. Přenos informací rodičům žáků je dostatečně zajištěn obvyklými prostředky (žakovská knížka, možnost přímé účasti ve výuce, interní a veřejná vystoupení).

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru

Instrumentální výuka (hra na zobcovou a příčnou flétnu, klavír, trubku, bicí a elektronické klávesové nástroje)

Sledovaná výuka byla většinou zabezpečena kvalifikovanými učiteli, což mělo příznivý vliv na jejich kvalitu. Pouze menší část hodin byla vedena vyučujícími, kteří nesplňují podmínky odborné či pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost se v některých případech projevila používáním méně vhodných metodických postupů, a tím i nižší efektivitou vzdělávání.

Obsahová náplň výuky většinou respektovala specifické dispozice žáků a míru jejich talentu. Do celoročního plánování učiva se promítala úroveň znalostí a dovedností žáků získaných předešlým studiem. Pouze ojediněle individuální studijní plány postrádaly stanovení prioritních vzdělávacích cílů a řešení při odstraňování dílčích nedostatků.

Vyučování mělo standardní průběh. V úvodní části hodiny žáci interpretovali velmi jednoduché škálové sekvence. Použitá literatura byla řazena tak, aby rozvíjela již získané znalosti a dovednosti a gradovala k výsledné přednesové skladbě. Kvalitně vedené hodiny se vyznačovaly důrazem učitelů na preciznost provedení a fixaci elementárních návyků žáků. Názorná ukázková hra učitelů vedla k pochopení interpretačních problémů. Hodnocení výkonů žáků bylo doplněno poučením pro domácí přípravu. Naproti tomu byla v některých případech sledována výuka, která se omezovala na mechanické opakování obtížných úseků a nahrazovala vlastní domácí přípravu.

Samostatnou kapitolou je výuka hry na elektronické klávesové nástroje (EKN), která se opírá o klavírní, případně akordeonovou literaturu. Etudy a přednesové skladby využívaly technické i zvukové možnosti nástroje. Hospitované hodiny vedeny kvalifikovanou učitelkou cíleně rozvíjely u žáků schopnost interpretace polyfonních skladeb. V případě nekvalifikované vyučující byla výuka zaměřena pouze na hru méně náročných technických cvičení a skladeb populární hudby s jednoduchým harmonickým doprovodem levé ruky. Výuka hry na EKN není podporována schválenými učebními osnovami. Průběh a obsah výuky jsou závislé na zkušenostech a dovednostech učitelů.

Ve výuce byla příznivá pracovní atmosféra. Komunikace mezi pedagogy a žáky byla dobrá. Vzhledem k charakteru výuky se pohybovala více v oblasti neverbální. Učitelé se svým kladným přístupem k dětem snažili u nich prohlubovat zájem o hru. Při zvládnutí dílčích úkolů žáky pochválili a v závěru hodin probíhalo hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v instrumentální výuce měly celkově velmi dobrou úroveň.

Hudební nauka

Tento hudebně-teoretický předmět je v kmenové škole vyučován fundovanou učitelkou. Výuka se vyznačovala její promyšlenou přípravou. Vyučování mělo jasné stanovené a přiměřené cíle. Probírané učivo mělo návaznost na předcházející učební látku.

Materiální vybavení učebny pro hudební nauku je na dobré úrovni. Učebna je esteticky a účelně vybavena. Uspořádání lavic umožňovalo pohybovou činnost dětí. Jako učební pomůcky sloužily vhodně využívané pianino, audiotechnika a Orffův instrumentář.

Struktura vyučování odpovídala výukovým cílům. Organizační pokyny byly věcné a srozumitelné. Výuka se vyznačovala svojí pestrostí, učitelka střídala činnosti dětí a vyučovací čas byl využit efektivně. Po úvodním procvičení předešlého učiva, probíhalo vytleskávání rytmických útvarů a sluchová analýza durových či mollových akordů. Vhodně byla zařazena poslechová část z díla hudebního skladatele Musorgského. Učitelka kladla důraz na kontinuitu mezi teorií a praxí.

Využitím vhodných motivačních metod a respektováním didaktických zásad vyučující prohlubovala a upevňovala pozitivní vztah dětí k výuce. Byla patrná aktivita žáků, kterou učitelka podněcovala svým zájmem a osobitým přístupem. Komunikace mezi žáky a vyučující byla na dobré úrovni. Její pokyny byly jasné a zadávané úkoly odpovídaly schopnostem a dovednostem dětí. Ve verbální komunikaci a neverbálním projevu učitelky byl znatelný citlivý vztah k žákům. To vedlo k vytváření nestresující pracovní atmosféry a pozitivně ovlivňovalo psychohygienické podmínky výuky. Při hodnocení žáků oceňovala pokrok a respektovala jejich individuální schopnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební nauka měly vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou sledovány. Standardním způsobem ověřování vzdělávacích výsledků jsou postupové a závěrečné zkoušky. Tyto komisionální zkoušky jsou prováděny v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách. Z jejich průběhu jsou vedeny příslušné protokoly. Dalším hodnoticím nástrojem je posuzování výkonů žáků na interních a veřejných vystoupeních ZUŠ.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh vzdělávání a výchovy v hudebním oboru je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Výuka probíhá v kmenové budově ZUŠ a na osmi odloučených pracovištích, z nichž pouze dvě (Kunštát na Moravě č.32 a Olešnice na Moravě č.108) jsou uvedeny v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Dalších šest pracovišť v tomto dokumentu uvedeno není (Křetín č.55 a č.142, Brněnec č.22, Olešnice na Moravě č.532, Kunštát na Moravě č.428 a Březová nad Svitavou č.313).

Ve škole působí několik instrumentálních či pěveckých ansámbľů. Mezi největší patří Mládežnický dechový orchestr ZUŠ Letovice, který získal v roce 2004 v Ústředním kole soutěže velkých dechových orchestrů v Litvínově 2. místo. Dále jsou to pěvecké sbory Cantamus, Sluníčko, přípravný dětský pěvecký sbor Beruška, sbor učitelů a beatová skupina.

V posledním období byly zaznamenány mimořádné úspěchy školy v pěveckém oddělení (1. místo v ústředním kole).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 10 237/2002-21 s účinností od 13. září 2001
2. Výkazy žáků a vyučovacích hodin za školní rok 2004/2005 (hudební obor)
3. Katalogy o průběhu studia v hudebním oboru ve školním roce 2004/2005
4. Rozvrhy hodin hospitovaných učitelů v hudebním oboru ve školním roce 2004/2005
5. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku v hospitované výuce ve školním roce 2004/2005
6. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2003/2004
7. Školní řád
8. Záznamy z jednání pedagogické rady, umělecké rady a předmětových komisí
9. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy v hudebním oboru ve školním roce 2004/2005
10. Pracovní náplně a povinnosti učitelů ZUŠ Letovice
11. Organizační řád Základní umělecké školy Letovice

ZÁVĚR

Škola má pro výuku sledovaného hudebního oboru a naplnění vzdělávacích cílů ZUŠ vytvořeny základní personální předpoklady. Výchovně-vzdělávací proces zabezpečuje včetně ředitele dvacet sedm pedagogů, z nichž zhruba čtvrtina nesplňuje podmínky odborné nebo pedagogické způsobilosti. V systému vedení pedagogických pracovníků školy byly zjištěny některé nedostatky (především menší systematická a důsledná kontrolní činnost vedení školy), což se následně projevilo v nižší kvalitě a průkaznosti pedagogické dokumentace a naplňování požadavků závazných učebních dokumentů.

Materiálně-technické podmínky základní umělecké školy umožňují realizovat výchovně-vzdělávací práci v požadovaném rozsahu. Prostorové zázemí a vybavení hudebního oboru nástroji a potřebnými pomůckami je vzhledem k jejím potřebám dostatečné.

Hospitovaná výuka v převážné většině prokázala velmi dobrou pedagogickou i odbornou připravenost pedagogů, jejich systematickou a efektivní výchovně-vzdělávací práci. V hudebním oboru měla celkově velmi dobrou úroveň. Výrazným nedostatkem je však nedůsledné naplňování požadavků závazných učebních plánů hudebního oboru ZUŠ. Výuka komorní a souborové hry není zajištěna pro zhruba tři pětiny žáků, kteří mají tuto formu výuky učebními plány stanovenou, stejně jako třetina žáků nenavštěvuje výuku hudební nauky.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner, v.r.
Člen týmu	MgA. Libor Buchta	Libor Buchta, v.r.

V Brně dne 14. ledna 2005

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 1. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Petr Křivinka, ředitel školy	Petr Křivinka, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2005-02-09	12-1008/05/33-986
Zřizovatel	2005-02-09	12-1008/05/33-986

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.